

«ПАЗАРИТАРНА ПРОБЛЕМА» ДОМАШНІХ УЛЮБЛЕНЦІВ – ТОКСОКАРОЗ: ОЗНАКИ НЕДУГИ У ЛЮДИНИ ТА ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ

Буковинський державний медичний університет
Кафедра інфекційних хвороб та епідеміології

Ас. Сидорчук А.С., ас. Богачик Н.А., ас. Венгловська Я.В.

Сучасне життя важко уявити без «спілкування» з відданими та пухнастими «братами нашими меншими». Улюбленці дітей та дорослих – породисті та «прості» песици і котики, які хворіють на цей гельмінтоз.

За статистикою ВООЗ у світі 2 млрд людей в організмі мають гельмінти.

За поширеністю кишкові гельмінтози посідають друге місце після туберкульозу. У світі їх більше, аніж гострих респираторних захворювань. З 250 видів гельмінтів, які здатні паразитувати в організмі людини, в Україні зафіксовано 30 видів. В Україні щороку офіційно реєструється понад 600 випадків гельмінтозів на 100 тис. населення, 80% яких припадають на дітей. Але справжня кількість хворих на гельмінтози в Україні значно більша!

Почастішали випадки й токсокарозу, збудником якого є собачі аскариди. Відомо, що тільки в 1 г собачих фекалій міститься 40 млн яєць токсокар. Гельмінтоз *Toxocara canis* (родина псових) та *Toxocara cati* (родина кошачих) серед собак та котів поширені у всіх кліматичних зонах, є убіквітарно розповсюдженими.

Як проявляється ця недуга у тварин?

Якщо тварини уражені токсокарами, особливо цуценята, – то вони відстають в рості, погано їдять, кволі, малорухливі, кашляють, мають запалення бронхів та легень, в них спостерігають блювання, кишкові коліки, діареї, судоми.

Хто ризикує інфікуватися гельмінтозом?

Є кілька груп населення, які за всіма ознаками ризикують захворювати на гельмінтоз. До них належать діти, які відвідують дитячі установи; мешканці сільської місцевості; люди, які утримують домашніх тварин; рибалки; особи, які полюбують їсти рибу чи м'ясо в сирому вигляді; люди, які приїхали з-за кордону.

Частота ураження гельмінтами залежить від індивідуальних заходів профілактики, сили імунітету, віку людини. Це пояснюється тим, що після багаторазових заражень цими збудниками в людини розвивається специфічний імунітет.

Які механізми патогенного впливу паразитів?

Насамперед це: механічне ушкодження слизової оболонки; подразнення нервових закінчень слизової оболонки та стимуляція патологічних рефлексів; виділення нейропептидів; запалення слизової оболонки (вивільнення протеолітичних ферментів, гіалуронідази); порушення процесів травлення, всмоктування; розвиток дисбіозу кишечника; формування гіповітамінозу і гіпоферментозу (лактази, інвертази тощо); сенсibiliзація організму «господаря» антигенними субстанціями; розвиток алергічних і аутоалергічних реакцій в органах і тканинах (у тому числі у слизовій оболонці кишечника); збільшення місцевої і загальної імуносупресії (метаболіти паразитів мають імуносупресивну дію); формування ендогенної інтоксикації; потенціювання алергічних реакцій на продукти харчування (нехарчова алергія); затримка росту, схуднення

Як перебігає стан інфікування токсокарами у людини?

У дітей недуга перебігає в субклінічній формі. У підлітків та дорослих хвороба перебігає переважно з гарячкою, кашлем. Частими проявами є зниження апетиту, слабкість, втомлюваність, підвищення температури тіла, нездужання, болі голови, ломота у тілі, абдомінальний дискомфорт та аденопатії (збільшення периферичних лімфовузлів). Тому, в залежності від того, які переважають симптоми, виділяють наступні форми:

- шкірна форма токсокарозу;
- вісцеральна форма токсокарозу;
- неврологічна форма токсокарозу;
- очна форма токсокарозу.

У малих дітей часто токсокароз перебігає у субклінічній формі.

Шкірна форма проявляється алергічними проявами у вигляді уртикарного висипу (кропив'янки), набряку, свербіжу шкіри.

Вісцеральна форма або синдром мігруючих личинок відбувається в результаті запальної реакції у відповідь на циркуляцію паразитів. Перебігає з гарячкою, головним болем, кашлем, порушенням сну. Турбує нудота,

блювання, біль в животі, діарея. Спостерігається гепатомегалія, лімфаденопатія, в тяжких випадках може розвиватися міокардит з гострою серцевою (ГСН) чи гострою дихальною недостатністю (ГДН).

Очна форма токсокарозу супроводжується зниженням зору, почервонінням очей, слезотечею, косоокістю. У сітківці ураженого ока знаходять гранульоми, внаслідок чого людина може втратити зір.

Неврологічна форма переважно зустрічається у дітей. Токсокара вражає і головний мозок, виявляють ознаки ураження центральної нервової системи, тому діти гіперактивні, неухважні.

Як діагностувати недугу в організмі людини

Крім клінічних проявів хвороби, для підтвердження діагнозу використовують імунферментний аналіз, який визначає наявність специфічних антитіл (імуноглобулінів класу М до *Toxocara canis*, *Toxocara cati*) як показник гострого паразитарного процесу. В загальному аналізі крові – еозінофілія, гіпергаммаглобулінемія.

Лікування хвороби

При лікуванні токсокарозу використовують протигельмінтні медикаменти – препарати альбендазолу, мебендазолу, тібендазолу, які призначають один раз на добу впродовж місяця в добовій та курсовій дозах згідно маси тіла та віку. Офтальмологи використовують лазерокоагуляцію для руйнування токсокарних гранульом.

Основні превентивні заходи

Своєчасне лікування і ветеринарний контроль за тваринами: якщо ви вирішили придбати домашнього улюбленця, то обов'язково перевірте його на наявність гельмінтів. Слідкуйте за тим, щоб собака не вигулювали на дитячих ігрових майданчиках, скверах, муніципальних паркових зонах, пляжах тощо. Ретельне миття рук після контакту з ґрунтом, тваринами та промивання овочів, фруктів під проточною водою, занурення їх на декілька хвилин в окріп теж попередять інвазію. Виконуючи ці прості правила ви зможете уникнути такого захворювання як токсокароз. Будьте здорові!

Рекомендовано М. Бессараб

відноше

- Найресію Пу конфлік це "зара, вже поч: явив пр тичні ін ни не пр вати. Віг набагат Молдові Грузії, к торів і з до оstar Пом довжує новленн Якщо с довжува но до У чою і ос промов' під дуди Дру ським р ватими ні з йог робить далі. На ходів.

- Я Заходу?

- Ми ховну т ку і про ни про стоять і відверт ють біл ьється н глобаль ся демо яку буд війни, т рядок. І гою вій лиття с

- Я Путіна'

- Як якого н робити, втратив швидко людей.

у цьому

- Як - Ми

лися на року, зг безпека ренітет. менти т цедентв шені пр Ми не б сяців М гати, ха з героїз маємо і моги. М нашу к країну,

19 6